



SVĚTOVÝ DEN ÚSMĚVU

V roce 1963 vytvořil grafik Harvey Ball na objednávku jedné společnosti prvního smajlíka. Ten se ujal jako symbol úsměvu, radosti a štěstí. V roce 2012 představila OSN Světovou zprávu o štěstí, podle níž se štěstí a spokojenost řadí k základním životním hodnotám. Zároveň vyhlásila první říjnový pátek světovým Dnem úsměvu.

Do oslavy se zapojila i dobročinná organizace Zdravotní klaun.

Na nástupišti metra se mě doktor Rorejs zeptá: „Metrem jedem?“ Řekne to s upřímnou zvědavostí, která odbourá mé logické uvažování, a odpovím věcně: „Ano, metrem.“

Vteřinu poté si uvědomím, že Rorejsův představitel se mnou hraje jednu ze svých improvizací.

PÁTEK, BLÁZNI MAJ SVÁTEK







Když jsem se dozvěděl, že dobročinná organizace Zdravotní klaun chce připomenout Mezinárodní den úsměvu, vzpomněl jsem si na dětské úsloví, které se mi zarylo do paměti jako spousta jiného, co jsem slyšel kdysi dávno. Na rozdíl od toho, co mi například řekla doma manželka a co se mi záhadně vzápětí vypařilo z hlavy, ačkoli to bylo něco, co jsem měl udělat. Takže z dob dětství si pamatuju úsloví „pátek, blázni maj svátek“, kterým jsme se ve škole častovali s tím, že k svátku blahopřejeme tomu druhému. Bylo to něco jako hra na babu, u nikoho to zkrátka nesmělo skončit. „Ne, to já přeju tobě,“ střídal se do omrzení.

Dneska už samozřejmě vím, že si naopak zaslouží uznání ten, kdo dovede probudit ve druhém smích i tím, že se sám shodí. A že může s oprávněnou hrdostí přijímat gratulace v ten pátek, který je oficiálním Dnem úsměvu.

Mezi takové, kteří mají za profesi dělat blázniviny, patří zdravotní klauni. Mám je v obzvláštní úctě, protože rozesmávají ty, kteří to nejvíc potřebují a pro něž je to v okamžiku, který zrovna prožívají, životní nutností. Pro ně to není jako přijít na stand-up a tam se pobavit nad rámec své vlastní obvyklé pohody. Zdravotní klauni svými improvizovanými skeči naopak své malé i velké diváky občas, abych tak řekl, tahají z nejhoršího. Proto je pro mě čest doprovázet je do této, jak se dřív říkávalo, náročné a zodpovědné práce.

Ano, setkám se hned se dvěma klauny. Jak to tak v jejich dvojicích bývá, jde o ženu a muže. Sraz máme na základně Zdravotního klauna v pražských Vysočanech.

Jsem zpočátku poněkud zklamaný, protože se dostaví

poměrně seriózní muž a žena. Konkrétně Aleš Surma a Jordana Blažková. Jordana je absolventkou Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Aleš se na JAMU sice dostal, ale brzy se rozhodl jít rovnou k divadlu. Kdoví jak zabloudili do Prahy, ale jakožto Brňáci by mohli zabloudit v Praze, takže bude ode mě hezké, když je na jejich cestě do Motola doprovodím. Tohle mě tak nějak humorně napadlo, ale nestihl jsem svou myšlenku rozvinout a vlastně se jich ani zeptat, odkud skutečně pocházejí. Oba se totiž musejí rychle převléknout do pracovního, abychom mohli vyrazit.

Jak jsem se na dnešní den naladil, přišel jsem si při prvním setkání tak nějak skotačivější než oni, o čemž snad svědčí zmíněná úvaha, která mě napadla při našem seznámení. Oba však na rozdíl ode mě působili seriózně. Aby taky ne. Vždyť taková Jordana je přímo magistra. Není tedy divu, že vystupuje decentně a prezentuje se tak, jak by se taková magistra měla prezentovat. U Aleše, přestože magistrem není, tomu není jinak. To se ovšem záhy změní. Za chvíli mě totiž, co se týče legráček, které mě pouze napadají, strčí do kapsy legráčkami, které budou bez uzardění provádět.

KONTROLA JÍZDENEK

Aleš se proměnil v doktora Theodora Rorejse a Jordana se stala aspirantkou na kardiokirurgičku Olgu Červenou. Jde o ženu, která má srdce na správném místě, a to v kabelce. Takhle si ho veze na pracoviště, protože člověk se nemůže spoléhat na to, co bude mít na místě k dispozici. Její dobré srdce ovšem přijde ke slovu už cestou, protože když si vezete metrem srdce, tak asi ne proto, abyste si ho škudlili jen pro sebe.

Oběma klaunům od okamžiku, kdy se oděli do pracovního,

1 RUKU V RUCE. To, že klauni při cestě do práce používají každý jiné schody, jim nebrání, aby se drželi za ruku.

2 VIZITKA. Mít speciální vizitku pro dnešní světový Den

úsměvu je pro klauna dobrá vizitka. **3 KLAUN V AKCI.**

Vyšetření pupíku? Anebo knoflíku? Co je nakonec vyšetřeno nejspolehlivěji, je bránice. **4 VOLNÝ PÁD.** Když klaun klauna zachraňuje před upadnutím, je to nadlouho.

KLAUNSKÝ NOS JE NĚCO JAKO GOLEMŮV ŠÉM. KDYŽ MU HO DÁTE NA SPRÁVNÉ MÍSTO, GOLEM OŽIJE. STEJNĚ TAK KLAUN, KDYŽ SI NASADÍ NOS.

jejich klaunská alter ega zdárně nabíhají, takže se stávají svými fiktivními postavami.

Jak jsem v průběhu cesty a pak i v nemocnici pochopil, důležitým znakem a spouštěcím knoflíkem (poněkud bambulovitého tvaru) je jejich červený nos. Pokud ho mají na tom svém, přepínají do svých postav. Když si ho dají na čelo nebo pod bradu, tak se mnou mluví soukromě a navážno, tedy v tu chvíli jsou vně svých postav.

Klaunský nos je zkrátka něco jako Golemův šém. Když mu ho dáte na správné místo, Golem ožije. Stejně tak i klaun, když si nasadí nos.

Do hromadné dopravy vyrážejí oba klauni tak, že mají nosy na nose. Jak taky jinak, když je ten Den smíchu.

Do stanice metra Vysočanská se doktor Rorejs snaší přistávacím manévrem. Jízdu po eskalátorech totiž proměňuje v let hodný supermana. Stačí mu

k tomu jeho klaunská víra, že se snaší svojí vlastní superschopností. Kdo by dal na to, že pod ním jsou zároveň jezdící schody! Nenecháme se přece zmást takovým malicherným detailem.

Na nástupišti si oba klauni metro stopnou. Rád bych dosvědčil, že tak učinili, protože nad kabinou strojvedoucího svítilo „manipulační jízda“. A teprve kvůli známému stopařskému gestu se dvě slova manipulační jízda proměnila na jedno, a to Zličín. Bohužel to však při nejlepší vůli dosvědčit nemůžu. Ale ta představa! No ale konstatujeme, že jsme měli tentokrát štěstí, protože nám zastavila první souprava, která tudy jela. A my, aby to nevypadalo, že si děláme s tím stopováním jenom legraci, protože to by od nás nebylo hezké, jsme nastoupili.

Uvnitř pochopitelně klauni zaujali cestující svojí vizáží. Nebyli by to však skuteční klauni, kdyby se tím spokojili.

„Kontrola jízdenek,“ zahlásí aspirantka na kardiochirurgiku Olga Červená.

„Ano, ano,“ souhlasí doktor Rorejs. „My vám teď všem ukážeme svoje jízdenky a vy nám je zkontrolujete.“

Cestující se vesměs usmívají. Jen málokdo si zachovává vážnost.

„Ale my nemáme jízdenky,“ oponuje aspirantka Červená. Není to sice pravda, jejich jízdenky má mluví Zdravotního klauna, shodou okolností rovněž Červená (ale u ní je to skutečné jméno). Klauni však improvizují s tím, co mají zrovna k dispozici, a jen skutečný revizor by je přiměl vystoupit z role. Ačkoli jistý si tím moc nejsem.

„Že nemáte jízdenku vy, ale já jich mám, že nevím, co s nimi,“ praví Rorejs a rozdává mezi přítomné několik vizitek ze speciální edice pořízené k dnešnímu dni. Je na nich jak kontakt na organizaci Zdravotní klaun, tak

výzva Oslavte Mezinárodní den úsměvu se Zdravotním klaunem. Tuto výzvu cestující už vlastně splnili, protože se stali diváky klaunské performance. Na jejich tváři je to ostatně vidět, a tak jim Rorejs rozdává vizitky rubovou stranou, na níž je věta Máš krásný úsměv! Tohle ocenění je navíc ilustrativně napsané do půloblouku s vrcholy, které tvoří písmeno M a vykřičník. Pokud někdo vzdoroval do teď, tak se usměje, už jen ten nápis vidí.

MÁME TU CELEBITU

„Vy nemáte bílé boty,“ neodpustí si vůči aspirantce Červené nějaký šťouara, jaké známe kolem sebe, a proto víme, že nepatří k těm nejoblíbenějším.

„Tak to jsem udělala botu, myslíte?“ protáhne aspirantka Červená. „Né, já se ráda povyšuju,“ praví s poukazem na to, že jde o boty na podpatcích. Kdyby to někoho zajímalo, tak barva jejich bot je fuchsiová. Mě to zajímalo, proto jsem se zeptal Červené, té druhé, mluví. Pokud jde o aspirantku, nechci o ni rozhodně cestující veřejnost ochuzovat, a tak ji ani Rorejs neoslovuji.

INZERCE

POSLEDNÍ ŠANCE PODPOŘIT VÁŠ KLUB!

ROZDĚLTE S NÁMI 11 460 000 Kč MALÝM HOKEJISTŮM.

Hlasujte v Kauflandu pukem za nákup nad 300 Kč.
Pro hokejové kluby mládeže bez prodejny
můžete hlasovat online. Soutěžíme do 5. 11. 2024.

**SLEDUJTE
PRŮBĚŽNÉ
VÝSLEDKY
ONLINE**



Soutěž probíhá od 25. 9. do 5. 11. 2024.
Kompletní pravidla soutěže najdete na

kaufland.cz/pukypomahajitalentu

#PUKYPOMAHAJI

**Rozhodují
činy.**

Kaufland

Na stanici Křižíkova usku-
teční několik fotografií, kteří
s námi při této příležitosti je-
dou, záměr, který si domluvi-
li cestou ze stanice Palmovka.
Rychle vystoupí, aby si vyfotili
klauny uvnitř vozu skrze sklo
okna. Náhle obsadí část nástu-
piště a pořizují snímky. To za-
ujalo strojvedoucího soupravy,
který se o svůj objev chtěl podě-
lit s cestujícími v celé soupravě.
A tak se ozvalo jeho hlášení: „To
je tady s náma nějaká celebrita?“

Věřím, že to mohlo někoho
zaujmout. Vždyť nedávno byl
v Praze Schwarzenegger, občas
se tu vyskytuje Orlando Bloom
a je známo, že metrem jezdí
i Lukáš Pavlášek. Věřím, že ti,
kteří se z popudu pana stroj-
vedoucího vydali na průzkum,
nebyli zklamaní, když zjistili, že
metrem jezdou právě klauni.

Budeme přestupovat na Můst-
ku, což máme už jen pár stanic,
a tak se nevyplatí si sedat. Jenže
klauni mají často kdeco naopak,
tudíž se doktor Rorejs i aspirant-
ka Červená rozhodnou, že si sed-
nou. Z ohleduplnosti si usmyslí,
že obsadí jen jedno sedadlo, a to
tak, že o ně soutěží formou hry
škatulata, hejbejte se. Jeden vy-
střkuje druhého. A protože jejich
síly jsou dokonale vyrovnané,
vydrží jim to až na ten Můstek.

„Přestupní stanice, všichni
musejí přestoupit,“ určuje aspi-
rantka Červená. „Kdo je venku,
musí dovnitř a pak ti, co byli až
doteď uvnitř, musí ven,“ určuje
rezolutně.

„My jdeme ven, kolegyně,“ za-
velí Rorejs.

Opouštíme trasu B a vyjede-
me do horního nástupiště, aby-
chom nastoupili na Áčko. Zde
nastoupíme do vozu směřující-
ho ke konečné Motol, která je,
jak už její název napovídá, na-
ším cílem.

PRVNÍ MALÍ DIVÁCI

Cestou ještě potkáme dámu,
která si nese knihu.

Doktor Rorejs se na ni obrátí
a velmi učeně a vážně prones:



„Madam, řekněte mi, co čtete,
a já vám řeknu, kdo jsem.“

Paní ta věta zní velmi povědo-
mě. Kdyby připustila, že ji pří-
mo zná, tak by ji musela shle-
dat jako formulovanou poněkud
nesprávně. „Klaun,“ pravila ona
dáma, takže přeskočila svoji od-
pověď a řekla za Rorejse tu jeho.

Naše souprava brzy přijíždí.
Naskočíme do metra a jedeme.
Nyní dojde i na tu revizi jízde-
nek, tentokrát řádnou. Revizoři
se usmívají. A tak ty, kteří jim
zlepšili náladu, dokonce ani
nekontrolují. Neberte to pro-
sím jako návod. Mám aspoň
za to, že kdybyste hromadnou
dopravu začali jezdit důsled-
ně v klaunském, nejspíš by se
to revizorům začas okoukalo
nebo řekněme, že by to přímo
prokoukli a začali by kontrolo-
vat i vás v klaunském.

Tentokrát jsou ovšem klauni,
pokud jde o jízdenky, z obliga
a kontrolována není ani paní

v seniorském věku, u níž se
předpokládá, že už jezdí zadar-
mo. Proto mají klauni a paní na
sebe čas a zapředou konverzaci.
Z ní vyplyne, že paní kdysi pra-
covala právě v Motole na kardio-
vaskulárním oddělení.

Něco takového však nemů-
žete říct před aspirantkou na
kardiouchirurgičku Olgou Čer-
venou, aniž by to mělo dů-
sledky. Konečně může přijít
ke slovu srdce, které má Olga
Červená ukryté v kabelce. Olga
Červená tedy vytáhne své srd-
ce a obě nad ním chvíli setrvají
v srdečném hovoru. Cizí hovo-
ry neodposlouchávám, zvláště
když jsou od srdce. Takže vám
z tohoto nemohu nic dalšího
zprostředkovat. Ke všemu mu-
síme vystupovat, protože jsme
v Motole.

Tentokrát tato dvojice klau-
nů nepůjde na lůžkové oddělení.
Důvodem je, že do pracovního
se klaun převléká vždycky až na

místě. O svůj oděv doma řádně
dbá. Zdravotní klaun rozhodně
není z těch, jimž se říká šašek
počmáraný.

Jeho oděv je čistý a neposkv-
rněný, aby se hned vidělo, pokud
na něm ulpěla nějaká nečistota.
Při častém praní a žehlení není
divu, že klaun spotřebuje dva
pláště na rok.

A protože tentokrát klauni jeli
výjimečně v pracovním, je jejich
lékařský oděv málo hygienický
na to, aby v něm navštěvovali
malé pacienty na pokojích. Pro-
to půjdou pouze do čekárny.

Když vstoupíme, nejdřív klau-
ni a já v závěsu, mám na chví-
li pocit, že vidím dvojmo. Dva
klauny a dvě klaunky. Při ná-
sledujícím doostření však shle-
dám, že v čekárně dětského ur-
gentního příjmu jsou další dvě
klaunské postavy. Rychle se do-
ptám, o koho jde. Nejdřív kou-
kám na Olinku Koukavou. Pod
její klaunskou vizáží se skrý-
vá Barbora Vágnerová. Dvojici
s ní tvoří Dr. Zdeněk Vilmag, ve
skutečnosti Arman Kupelyan.

Zatímco dámy, kolegyně, si
padnou jen do oka, pánové si
padnou do náruče a pak pad-
nou úplně, vlastně téměř. Jeden

**DOKTOŘI VYŠETŘUJÍ MOZEK VE SMYSLU,
ZDA JE MOZEK PŘÍTOMEN. COŽ UKAZUJE PÍŠKNUTÍ
NA PÍŠŤALKU, KTERÉ NENÍ POKAŽDÉ STEJNĚ SILNÉ.**



druhého shodí, ale padající se o stojícího zachytí a ten ho zachraňuje tak, že sám padá. Původně padající najde jako zázrakem rovnováhu a zachraňuje nyní toho, kdo ho shodil. Několikrát se v tom vystřídají. Neustále padají, ale nikdy ani jeden nespadne, protože se taky neustále zachraňují. Velmi záhy mají malé diváky. Pokud před vámi stojí malí diváci, má to pro sedící dospělé tu výhodu, že přes ně i tak dobře vidí.

VYŠETŘENÍ MOZKU

Čekárna se proměňuje v malý divadelní sál. Improvizované vystoupení baví děti i dospělé. Když se klauni zachrání od pádu, začne si doktor Rorejs, který se nejspíš setkáním s kolegou dojal, čistit brýle. A to tak důkladně, že po vyčištění skel začne kapesník protahovat skrze obroučky, takže se ukázalo, že jeho brýle žádná skla nemají. Potom se obrátí na přítomné s otázkou: „Je tu někdo z Brna?“

Bud' není, nebo se k tomu nikdo nehlásí.

Klaunky mezitím obcházejí dětské pacienty a prezentují malého dinosaura, jehož chová jedna z nich a který se dá krmit bublinami, což hned předvádí.

Najednou ani to čekání na zavolání do ordinace není tak dlouhé a – o což jde především – ani stresující.

Doktoři teď vyšetřují mozek ve smyslu, zda je mozek přítomen, což tentokrát ukazuje písknutí na píšťalku, které tedy není pokaždé stejně silné. Pokud zazní slaběji, tak se doktor smiluje a praví: „No, něco málo tam je.“

Je doufám jasné, že nemám na mysli skutečné doktory, ale ty naše, speciální.

Mně tedy mozek nebyl tímto způsobem vyšetřen, takže tohle specifické potvrzení, že mám mozek, poněkud postrádám. Co mi však klauni vyšetřili a potvrdili, že mám, je bránice. Sice nejsem takový ten smavý typ, a tak bývám občas

přistižen, jak nějaký vtip s nehnutou tváří oceňuju slovy „to byl dobrý vtip“, jenže tentokrát jsem se párkrát neudržel.

Když došlo na vylomeninu dostatečně nečekanou a invenční, ledaskdy jsem se opravdu rozesmál, což je mimochodem dobrá zdravotní prevence i pro nás, jimž právě nic není! A to jsem neviděl ani všechno. Například jsem neměl příležitost spatřit, jak dr. Vilmag koulí očima každým zvlášť, což je schopnost, kterou klaun pochopitelně nemůže nechat ladem.

Zato jsem se ještě závěrem svého pobytu v čekárně podíval sám na sebe do mobilu se speciální aplikací, díky níž jsem se na velkou obrazovku za ním přenesl tak, jak by mi to slušelo s červeným nosem. Zjistil jsem, že by mi to slušelo. Vlastně jako každému, kdo dokáže udělat nějakou legraci, aby potěšil, vyvedl z nudy nebo zbavil splínu svého bližního. ■

magazin@mfdnes.cz

INZERCE

Užij si slevy a doručení zdarma s **alza plus⁺**

25 Kč
měsíčně
Při roční platbě

S kódem
-20 %



V appce s **alza plus⁺**

4 792,-*

PLNÁ CENA: 5 990,-

*S kódem: AP20CZ

Rapture

Herní židle Rapture BLAZE RGB

Efektivní podsvícení, nabíjení i pomocí powerbanky
Houpací mechanismus, úhel sezení od 90 do 150°
Přizpůsobení ergonomie sezení, nosnost 120 kg
Zesílená ocelová konstrukce, nastavitelné područky

S kódem
-15 %



V appce s **alza plus⁺**

1 104,-*

PLNÁ CENA: 1 299,-

*S kódem: AP15CZ

Tefal

Tyčový mixér Tefal HB656838 Quickchef 3 v 1

Příkon 1 000 W, 20 rychlostí, funkce Turbo
Ochrana proti vystříknutí, neklouzavá rukojeť
4 nože, intuitivní otočný volič rychlostí
Součástí sekáček, odměrná nádoba a metla

alza.cz



Ceny v Kč a platí od 21. 10. do 29. 10. 2024. Cena platí pouze v aplikaci pro zákazníky s aktivním členstvím AlzaPlus+ při využití kódu. Více na www.alza.cz/alzaplus.